BÀI GIẢNG: CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI (1939 – 1945)
CHUYÊN ĐỀ: THẾ GIỚI TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945
MÔN: LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ 9
GIÁO VIÊN: THẦY TRẦN THANH QUANG

MỤC TIÊU

- ✓ *Trình bày được nguyên nhân và diễn biến chủ yếu của Chiến tranh thế giới thứ hai.*
- ✓ *Phân tích được hậu quả của Chiến tranh thế giới thứ hai đối với lịch sử nhân loại.*
- ✓ *Nêu được nguyên nhân thắng lợi, ý nghĩa lịch sử, vai trò của Liên Xô và các nước Đồng minh trong chiến thắng chủ nghĩa phát xít.*

1. NGUYÊN NHÂN DẪN TỚI CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI

- Sau CTTG thứ nhất, mâu thuẫn giữa các đế quốc về thị trường, thuộc địa tiếp tục.
- Từ năm 1929-1933: cuộc Đại khủng hoảng kinh tế thừa làm cho mâu thuẫn thêm sâu sắc.

+ Sự xuất hiện chủ nghĩa phát xít Đức, I-ta-li-a, Nhật Bản.

+ Xuất hiện 2 khối đế quốc đối địch nhau:

- Các nước phát xít: Đức, I-ta-li-a, Nhật Bản.
- Các nước TB dân chủ: Anh, Pháp, Mĩ.

2. DIỄN BIẾN CHÍNH VÀ HẬU QUẢ

a) Diễn biến chính

Giai đoạn 1: chiến tranh bùng nổ và lan rộng khắp thế giới (9/1939 đến 11/1942)

Thời gian	Sự kiện
Ngày 1/9/1939	Đức tấn công Ba Lan, chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ
Ngày 7/12/1941	Đức tấn công và tiến sâu vào lãnh thổ Liên Xô
Tháng 12/1941	Nhật tấn công hạm đội Mĩ ở Trân Châu Cảng (đảo Ha-oai)
Tháng 9/1940	Quân I-a-li-a tấn công Ai Cập
Tháng 1/1942	Mặt trận đồng minh chống phát xít được thành lập nhằm đoàn kết và tập hợp lực lượng chống phát xít trên toàn thế giới để tiêu diệt chủ nghĩa phát xít.

Giai đoạn 2: phe Đồng minh phản công, chiến tranh kết thúc (11/1942 đến 8/1945)

Ngày 2-2-1943	Chiến thắng Xta-lin-grat, xoay chuyển tình thế cuộc chiến tranh => Hồng quân Liên Xô và liên quân Mĩ – Anh liên tiếp mở nhiều cuộc phản công trên khắp các mặt trận.
Ngày 9 - 5 - 1945	Phát xít Đức kí văn kiện đầu hàng Đồng minh không điều kiện. Chiến tranh kết thúc ở châu Âu với sự thất bại hoàn toàn của phát xít Italia và Đức.
Ngày 6 và 9 - 8 - 1945	Mĩ ném bom nguyên tử xuống Hi-rô-si-ma và Na-ga-xa-ki của Nhật Bản
Ngày 15-8-1945	Nhật Bản đầu hàng, chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc

b) Hậu quả của chiến tranh

Danh mục thống kê	Số liệu
Số nước tham chiến	76
Số người gia nhập quân đội (triệu người)	110
Số người chết vì chiến tranh (triệu người)	60
Số người bị thương (triệu người)	90
Thiệt hại về vật chất (tỉ đô la Mỹ)	4 000
Chi phí quân sự trực tiếp (tỉ đô la Mỹ)	1 384

Nhật Bản kí văn kiện đầu hàng lực lượng Đồng minh

- Chiến tranh kết thúc, phe phát xít thất bại hoàn toàn.
- Chiến tranh gây thiệt hại nặng: kinh tế suy kiệt; nhiều làng mạc, thành phố, cơ sở công nghiệp bị tàn phá.

3. NGUYÊN NHÂN THẮNG LỢI, Ý NGHĨA LỊCH SỬ, VAI TRÒ CỦA LIÊN XÔ VÀ CÁC NƯỚC ĐỒNG MINH TRONG CHIẾN THẮNG CHỦ NGHĨA PHÁT XÍT

a) Nguyên nhân thắng lợi

- Thắng lợi thuộc về phe chính nghĩa – phe Đồng minh trong cuộc chiến chống phe phát xít – phe phi nghĩa.
- Các dân tộc, toàn thể nhân loại liên kết chống phát xít.
- Vai trò của các lực lượng phe Đồng minh, đặc biệt là Liên Xô.

b) Ý nghĩa lịch sử

- Loài người thoát khỏi thảm họa của chủ nghĩa phát xít.
- Tạo chuyển biến căn bản của tình hình thế giới:

+ Hệ thống XHCN hình thành.

+ Tương quan giữa các nước TBCN thay đổi.

c) Vai trò của phe Đồng minh

- Liên Xô, Mĩ, Anh là những trụ cột của phe Đồng minh.
- Liên Xô giữ vai trò quyết định nhất.